

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО МОРЕ
/КСЧМ/
CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU MAREA
NEAGRA

Сдружение, вписано в РЮЛНЦ
на Р България
ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
гр. Варна, ул. "Охрид" N 24-26, ет.1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediu si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. "Ohrid" N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

Изх.№ 050/09.11.2023г.

На вниманието на:

Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ (DG MARE) на ЕК
Министерство на земеделието и храните, България
Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Бургас, България
Министерство на околната среда и водите, България
Министерство на земеделието и развитие на селските райони, Румъния
Министерство на околната среда, водите и горите, Румъния
Национална агенция за рибарство и аквакултури, Румъния

Уважаеми госпожи и господи,

След консултациите, проведени в рамките на работна група на Консултативния съвет за Черно море беше формулирана следната препоръка, свързана с предизвикателствата на енергийния преход и декарбонизацията на рибарството в Черно море. Отново заявяваме готовността си за допълнителни консултации или участие в прилагането на посочените по-долу препоръки.

С уважение,
Драгош Бухай

Председател на КСЧМ¹

КСЧМ, Консултативният съвет за Черно море е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, създадено на 20.07.2015 г. в съответствие с разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, Делегиран регламент (ЕС) 2017/1575 на Комисията от 23 юни 2017 г. за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/242 за определяне на подробни правила относно функционирането на консултативните съвети в рамките на общата политика в областта на рибарството.

² <https://www.fao.org/3/cc3370en/cc3370en.pdf>

³ Генералната комисия по риболова в Средиземно море (GFCM)

Препоръка относно предизвикателствата на енергийния преход и декарбонизацията на риболова в Черно море

Обща информация

Европейската зелена сделка е всеобхватната стратегия на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. Въпреки че не е специфична за рибарството, тя определя контекста за усилията за декарбонизация, като се има предвид, че горивото е основен компонент в рибарския сектор. Някои видове риболов са гориво-интензивни и зависят от изкопаеми горива, както е в Черно море.

Общата политика в областта на рибарството включва цели, свързани с устойчивостта на околната среда, и има нарастващ акцент върху интегрирането на целите, свързани с климата, в управлението на рибарството. Това стана още по-голямо предизвикателство след пандемията и руската инвазия в Украйна, които предизвикаха увеличение на цените на горивата.

Според SOMFI 2022², публикуван от ГКРСМ³, енергията представлява втората най-скъпа категория в риболовните операции след разходите за персонал и възлиза на 21,4%, предлагайки възможности за декарбонизация и намаляване на потреблението на енергия. Същият доклад показва, че Черно море притежава по-стария риболовен флот в зоната на ГКРСМ, като повече от 59% от корабите са на повече от 25 години. По-конкретно, Румъния и България имат кораби на 25 и 18 години, няколко години над средното за ГКРСМ, което е 30 години. Независимо от това, този статус може да се превърне в бариера, когато преоборудването на плавателни съдове е насочено към въвеждане на зелени или възобновяеми горива.

Декарбонизацията е тясно свързана с развитието на инфраструктурата в пристанищата и в системата за разпределение на енергия, свързана в Черно море предимно с изкопаеми горива. Решенията за постигане на декарбонизация в риболова също са свързани с риболовните маршрути, използваните уреди и дизайна на плавателния съд.

Видно е, че комбинацията от решения и подходи е по-подходяща за подпомагане на декарбонизацията на сектора и това ще доведе и до допълнителни ползи в опазването на запасите и уязвимите видове и повишена рентабилност на сектора.

Препоръки:

1. Към ДЧ⁴ и ЕК⁵ да насърчат и повишат осведомеността сред рибарите относно практиките за устойчив риболов. Устойчивите риболовни практики могат да помогнат за поддържането на рибните запаси, като същевременно минимизират въглеродния отпечатък на индустрията.
2. Към държавите-членки да подкрепят измерването на въглеродния отпечатък, за да определят ясна основа за индустрията. Въз основа на тази оценка може да се установи приоритет за справяне с идентифицираните горещи точки и програмите и средствата могат да бъдат разпределени в съответствие с тези констатации.
3. Към държавите членки да подобрят събирането на данни за риболовните маршрути и да извършат анализи и препоръки, свързани с оптимизирането на маршрутите. Това проучване ще подпомогне намаляването на потреблението на гориво и косвено ще доведе до по-добро управление на рибните запаси и уязвимите видове.
4. Към държавите-членки и ЕК да ускорят развитието на енергийно ефективна и устойчива пристанищна инфраструктура. Пристанищата могат да осигурят съоръжения за включване на кораби в чисти енергийни източници, докато са на док, намалявайки нуждата от работа на бордови генератори или достъп до други енергоемки решения.
5. Към държавите-членки и ЕК да подкрепят модернизацията на риболовния флот, за да позволят инсталирането на възобновяеми енергийни източници, двигатели с по-екологично гориво и намаляване на теглото на материалите на плавателния съд.
6. Към ЕК да споделя и разпространява най-добри практики от други морски басейни, жизнеспособни варианти, които да бъдат приети за справяне с енергийния преход и нови усилия за научноизследователска и развойна дейност.
7. Към държавите-членки да създадат регулаторна рамка, която да насърчава приемането на по-чисти технологии и практики в риболовната индустрия. Това може да включва цели за намаляване на емисиите, стимули за използване на по-чисто гориво и екологични стандарти за риболовните кораби.
8. На държавите-членки да адаптират програмите за финансиране към нуждата от декарбонизация и да направят правилата за кандидатстване ясни, лесни за достъп и мотивиращи за рибарите да кандидатстват.
9. Към ЕК и държавите-членки да подкрепят инвестирането в научни изследвания и иновации за разработването на нови технологии и практики, които могат да намалят въглеродния отпечатък от риболова в Черно море. Това може да включва подобрения в дизайна на плавателния съд, технологията на оборудването и управляването от данни управление за оптимизиране на риболовните операции.

Декарбонизацията на риболова в Черно море е от съществено значение не само за смекчаване на ефектите от изменението на климата, но също така и за

---

⁴ ДЧ - Държава-членка

⁵ ЕК – Европейска комисия

поддържане на здравето и устойчивостта на морските екосистеми и общностите, зависими от риболова в региона. Това изисква комплексен подход, включващ регулиране, иновации и международно сътрудничество, за да се постигне дългосрочна устойчивост и да се намалят въглеродните емисии.

За Румъния и България е важно да приведат усилията си в съответствие с по-широките политики и директиви на ЕС, свързани с управлението на рибарството и декарбонизацията, не само за да се намали разликата между другите морски басейни в ЕС, но и да се установи по-висок стандарт в региона и зоната на ГКРСМ.